

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗАБОРОНИ ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Котвіцька А. А., Кубарева І. В., Суріков О. О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Основною метою діяльності держави у галузі охорони здоров'я є забезпечення якісного рівня життя та здоров'я громадян. Також, важливим завданням системи охорони здоров'я й фармації є забезпечення населення якісними лікарськими засобами (ЛЗ) та виробами медичного призначення. Державний контроль якості ЛЗ здійснюється органами виконавчої влади, які визначені законодавством України, й на сьогодні спеціальним органом державного контролю якості ЛЗ є Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

З огляду на зазначене, метою нашої роботи стало дослідження практичних аспектів функціонування державної системи контролю якості ЛЗ, зокрема щодо заборони обігу в Україні у 2016 р. неякісних ЛЗ. За результатами діяльності Державної служби лікарських засобів та контролю за наркотиками за 2016 рік було складено 324 приписи. Як видно з даних приписів забороні підлягало 415 найменувань ЛЗ. Із них до групи препаратів із зазначенням документу «постійна заборона» віднесено 161 ЛЗ, до групи препаратів із зазначенням документу «тимчасова заборона» – 115 найменувань ЛЗ. Результати аналізу випадків заборони обігу ЛЗ за країнами-виробниками, що найчастіше підлягали обмеженню обігу представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати аналізу заборони обігу лікарських засобів в Україні за 2016 р.

Тип обмеження обігу		Країни				
		Україна	Індія	Словенія	Франція	Угорщина
Постійна заборона	кількість	97	7	7	7	6
	%	60.2	4.3	4.3	4.3	3.7
Тимчасова заборона	кількість	53	28	10	4	5
	%	46.1	24.3	8.7	3.5	4.3
Разом	кількість	150	35	17	11	11
	%	54.3	12.7	6.6	4.0	4.0

Як видно з даних таблиці частіше за все заборона стосувалася лікарських препаратів українського виробництва, проте слід зауважити, що загальна частка вітчизняних препаратів на фармацевтичному ринку також найбільша. Також нами проведено аналіз заборонених ЛЗ за лікарськими формами, й встановлено, що найчастіше забороні підлягали таблетки/капсули та розчинів для зовнішнього застосування.

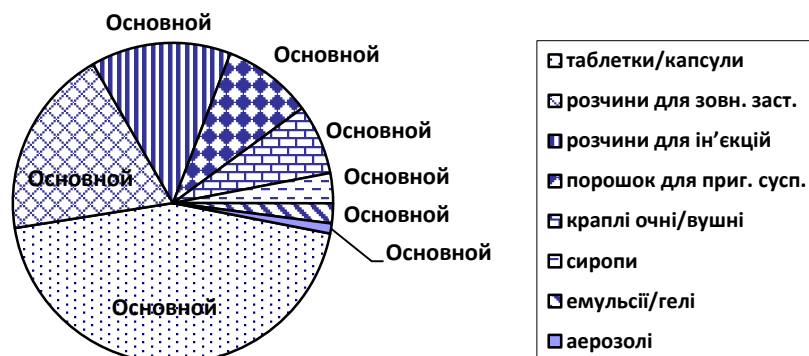

Рис. 1. Аналіз заборонених до обігу в Україні ЛЗ за лікарськими формами у 2016 р. (%)

Дані аналізу дозволяють зробити висновок про здійснення системної роботи Держлікслужбою щодо виявлення та введення обмежень обігу неякісних ЛЗ, що на практиці дозволяє знизити рівень неякісних ЛЗ в аптечній мережі та забезпечити захист здоров'я населення.